

Vild natur og Biodiversitet
J.nr. 2022 - 4988
Ref. HESTL
Den 21. marts 2023

Høringsnotat

Udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om beskyttede naturtyper

Bekendtgørelsen blev i udkast sendt i ekstern høring den 1. februar 2023 med frist for afgivelse af høringssvar den 1. marts 2023.

Følgende 8 høringssparter har fremsendt bemærkninger til udkastet til bekendtgørelse:

VOS-Lillebælt, Morsø Kommune, Vesthimmerlands Kommune, Limfjordsrådet, Kommunernes Landsforening, Greenpeace Nordic, Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug & Fødevarer.

Høringssvarene har berørt følgende punkter:

1. Generelle bemærkninger
2. Bemærkninger angående omfattede arealer/projekter
3. Bemærkninger angående administration af ordningen
4. Øvrige bemærkninger

I det følgende gennemgås de væsentligste høringssvar. Miljøministeriets kommentarer hertil er anført i kursiv. Høringssvarene er kun gengivet i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Bemærkninger til udkastet:

1. Generelle bemærkninger

VOS-Lillebælt, Morsø Kommune, Vesthimmerlands Kommune, Limfjordsrådet, Kommunernes Landsforening, Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug & Fødevarer støtter ændringen. De anfører, at indførelsen af en undtagelsesbestemmelse i bekendtgørelsens § 3 a vil fjerne en barriere for lavbundsindsatsen.

Greenpeace Nordic støtter ikke ændringen, idet de lægger vægt på, at der skal være mere og bedre beskyttet natur i Danmark. De anfører, at frivillige aftaler med landbruget om udtag af lavbundsjord har vist sig ikke at være en realistisk og tilstrækkelig effektiv måde at udtage de nødvendige arealer af lavbundsjord frem mod 2030 til at sikre opfyldelse af målet i "Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug" fra 2021.

Miljøministeriets bemærkninger

Bekendtgørelsen følger op på "Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug" af 4. oktober 2021, som har til formål at understøtte den grønne omstilling i land- og skovbrugssektoren og sikre en forbedring af det danske vandmiljø og bedre plads til naturen i landbrugslandet. Aftaleparterne (Regeringen, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne) har besluttet, at lavbundsindsatsen baseres på frivillighed.

Lavbundsindsatsen skal ses i sammenhæng med de øvrige initiativer i aftalen, herunder kvælstofvådområder, minivådområder og skovrejsning (de kollektive virkemidler). Som en del af aftalen følges der halvårligt op på fremdriften af disse indsatser. Derudover er aftaleparterne blevet enige om indførsel af en miljøgaranti, hvor der hvert andet år gøres status på fremdriften i de kollektive virkemidler. Garantien indebærer, at såfremt den forudsatte kollektive kvælstofindsats på 1.500 t. kvælstofreduktion ikke kan løses ved frivillige virkemidler, gennemføres regulering med compensation. Miljøgarantien indebærer ligeledes, at såfremt der opnås højere søgning på de kollektive virkemidler end budgetteringen, nedjusteres den målrettede regulering.

Bemærkningen giver dermed ikke anledning til ændring af bekendtgørelsen.

Landbrug & Fødevarer vil gerne sikre sig, at der sker sideløbende ikrafttræden af bekendtgørelsen om husdyrbrug.

Miljøministeriets bemærkninger

Det kan bekræftes, at ændringerne i naturtypebekendtgørelsen træder i kraft samtidig med den nye bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, der har været i separat offentlig høring. Begge bekendtgørelser træder i kraft den 1. maj 2023. Denne ikrafttrædelsesdato bliver indskrevet i bekendtgørelsesudkastet.

2. Bemærkninger angående omfattede arealer/projekter

2.1. Hvilke projekter/arealer er omfattet?

VOS-Lillebælt, Morsø Kommune, Vesthimmerlands Kommune, Limfjordsrådet, Kommunernes Landsforening og Landbrug & Fødevarer anfører, at en generel undtagelsesbestemmelse vil være mere hensigtsmæssig. Hermed menes, at undtagelsen ikke alene bør omfatte lavbundsindsatsen, men også vådområdeindsatsen.

Morsø Kommune og Limfjordsrådet foreslår, at punkterne 2-4 formuleres sådan, at det gælder alle våd- og lavbundsområder, jf. lige ovenfor. De foreslår i sammenhæng hermed, at det indsættes som et krav, at projektet er afsluttet. Dermed ville kravet om tinglysning (nr. 4) kunne udelades, fordi det følger af den konkrete ordning/tilsagn. Formålet hermed ville være at undgå "dobbeltadministration".

Miljøministeriets bemærkninger

Ændringerne i naturtypebekendtgørelsen følger op på "Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug" af 4. oktober 2021 mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne.

Aftaleparterne bag denne aftale har besluttet, at der i første omgang – dvs. med det foreliggende bekendtgørelsesudkast - skal fjernes en barriere for lavbundsindsatsen ved, at lavbundsprojekter undtages fra skærpede krav til ammoniakudledning, hvis der opstår ny beskyttet natur på arealerne som følge af projektet. Derfor er undtagelsen afgrænset til at gælde for lavbundsprojekter – og projekterne er omfattet af undtagelsen fra det tidspunkt, hvor de er tingslyst og etableret på arealet.

Aftaleparterne har besluttet, at de vil tage stilling til evt. yderligere initiativer vedr. ammoniakreguleringen, når denne ordning er gennemført.

Bemærkningerne giver på den baggrund ikke anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet.

Danmarks Naturfredningsforening finder det uklart, om bekendtgørelsesændringen får betydning i praksis. De efterspørger derfor en vurdering af, hvor mange arealer regelændringen vil komme til at omfatte.

Miljøministeriets bemærkninger

Bekendtgørelsesændringen omfatter ny beskyttet natur, der opstår i lavbundsprojekter, efter projektet er etableret. De beskyttede naturtyper, der er omfattet – dvs. heder, moser og lignende, strandenge og strandsumpe samt ferske enge og biologiske overdrev - skal (evt. sammen med beskyttede søer) dække store sammenhængende arealer på mere end 2.500 m² for at blive beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det er derfor naturområder, der udvikles over lang tid, og det kan ikke på forhånd estimeres, hvor mange arealer regelændringen på sigt vil få betydning for.

Det er i den forbindelse relevant, at formålet med ændringen er at fjerne en barriere for udtagningsindsatsen for lavbundsarealer ved at fjerne den "risiko" for skærpede krav til

ammoniakudledning, der i dag er en del af incitamentsstrukturen for landbrugere, der overvejer at indgå i udtagningsindsatsen.

Bemærkningerne giver på den baggrund ikke anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet

VOS-Lillebælt ønsker en uddybning af, hvordan § 3 a, stk. 2, nr. 1 skal forstås. De spørger, om det er hele projektarealet eller om det er tilstrækkeligt, hvis der indgår et mindre areal med over 6 % kulstof.

Miljøministeriets bemærkninger

Undtagelsen for tilstandsændringer som følge af ammoniakdeposition fra husdyrbrug gælder for hele det tinglyste projektareal, jf. § 3 a, stk. 3, når projekt lever op til betingelserne i § 3 a, stk. 2. Dvs.:

- *Projektet skal omfatte udtagning af kulstofrige lavbundsjorder med mindst 6 pct. organisk kulstofindhold.*
- *Projektet skal etableres efter aftale med en offentlig myndighed eller offentlig forvaltningsenhed.*
- *Projektet skal være aftalt fra 1. januar 2014 eller derefter.*
- *Projektet skal være tinglyst på arealet.*

Kravet om kulstofindhold vedrører dermed selve lavbundsjordene, mens hele projektarealet omfattes af undtagelsen i bekendtgørelsen.

Bemærkningerne giver på den baggrund ikke anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet.

2.2. Hvilke naturtyper undtages?

Landbrug & Fødevarer anfører derudover, at der fortsat er en udfordring med, at lavbundsarealer kan udvikle en naturtilstand, der betyder, at de omfattes af kategori 1 i husdyrbrugloven (ammoniakfølsom natur i Natura 2000-områderne). Dermed er der fortsat en barriere for projekter indenfor Natura 2000-områderne.

Miljøministeriets bemærkninger

Reglerne om maksimal ammoniakudledning til kategori 1-natur, dvs. ammoniakfølsom natur i Natura 2000-områder, er fastsat med det formål at efterleve forpligtelserne efter naturdirektiverne, uden at det øger sagsbehandlingstiden unødigt. Reglerne kan således kun ændres inden for rammerne i naturdirektiverne. Det er sikret i det foreliggende bekendtgørelsesudkast ved, at det i § 3 a, stk. 4, nr. 1, er fastsat, at undtagelsen fra skærpede ammoniakkrav ikke gælder for "ammoniakfølsomme naturtyper, der er oplistet i bilag 3, pkt. D, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, hvis naturtyperne er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget, jf. § 3 a, stk. 4, nr. 1." Det skal desuden bemærkes, at muligheden for, at der udvikles ammoniakfølsom natur på lavbundsarealer, der har været intensivt drevne, er meget begrænset.

Som anført ovenfor, har aftalepaterne bag "Aftale om grøn omstilling af dansk landbrug" besluttet, at de vil tage stilling til evt. yderligere initiativer vedr. ammoniakreguleringen, når den foreliggende ordning er gennemført.

Bemærkningerne giver på den baggrund ikke anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet.

Derudover undrer Danmarks Naturfredningsforening sig over, at naturtyper, som ikke er omfattet af regelkrav til ammoniakpåvirkning, også medtages i undtagelsen. Som eksempler herpå nævner de søer, strandenge og ferske enge. De anfører derudover, at det ikke forekommer sandsynligt, at der udvikles heder og overdrev som følge af lavbundsprojekter.

Miljøministeriets bemærkninger

Det er tilsigtet at lave en ordning, der er så enkel som mulig og læner sig op ad den eksisterende regulering. Desuden er det vanskeligt at forudsige, hvordan naturen i lavbundsprojekter udvikler sig på sigt. Derfor er alle beskyttede naturtyper, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, omfattet af undtagelsen.

Bemærkningerne giver på den baggrund ikke anledning til ændring af bekendtgørelsesudkastet.

3. Bemærkninger angående administration af ordningen

Danmarks Naturfredningsforening opfordrer til, at kommunernes registreringer af disse arealer omfattet af undtagelser samles og offentliggøres i et kort på Miljøportalens Arealinformation.

Miljøministeriets bemærkninger

Miljøstyrelsen og Landbrugsstyrelsen, der administrerer de relevante ordninger, noterer opfordringen.

Miljøstyrelsen vil i samarbejde med Miljøportalens sekretariat afdække, om det kan være en farbar løsning, at data om bevilgede projekter kan hentes på de respektive gis-systemer hos Miljøstyrelsen, Landbrugsstyrelsen og Naturstyrelsen, og derefter kan vises samlet på Miljøportalen.

Bemærkningen giver dermed ikke anledning til at ændre bekendtgørelsen.

Morsø Kommune og Limfjordsrådet mener, at formuleringen af § 3 a, stk. 2, nr. 1 gør administration af bekendtgørelsen unødigt kompliceret, idet diverse krav, herunder kulstofindhold, fastsættes af tilsagn inden for aktuel ordning.

Miljøministeriets bemærkninger

Årsagen til formuleringen i § 3 a, stk. 2, nr. 1 er, at aftalepartnerne har besluttet at ændringerne er målrettet lavbundsindsatsen. Derved er det specifikt lavbundsprojekter, som undtages for skærpede krav ift. ammoniakudledning. Ift. administration gælder § 3 a, stk. 2, nr. 1 kun for etablerede projekter jf. § 3 a, stk. 1.

Bemærkningen giver dermed ikke anledning til at ændre bekendtgørelsen, og Miljøministeriet har noteret sig Morsø Kommune og Limfjordsrådets bemærkninger.

4. Øvrige bemærkninger

Danmarks Naturfredningsforening finder det mere logisk, at den i bekendtgørelsen vedtagne undtagelse i stedet placeres i husdyrsgodkendelsesreglerne, idet der ikke er tale om naturforbedrende indsatser efter naturtypebekendtgørelsens formål.

Miljøministeriets bemærkninger

Naturtypebekendtgørelsen er det naturlige sted at søge problemet løst, da det handler om undtagelse fra det forbud mod tilstandsændringer, der gælder for § 3-natur - hvilket der er hjemmel til i naturbeskyttelseslovens § 5. Desuden findes der relevante fortilfælde (bl.a. minivådområder). Løsningen kan således gennemføres hurtigt og smidigt, så udfordringen ikke bremser fremdriften i lavbundsindsatsen.

Vesthimmerlands Kommune ønsker en undtagelse af rigkær på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områder. Kommunen har indsendt høringsvar/bemærkninger til Husdyrbruglovens regler 28. oktober. Der er efter deres mening en fejl i husdyrbrugbekendtgørelsen. Fejlen ligger i, at rigkær i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag er anført som en kvælstoffølsom naturtype. Dette afholder en konkret dyreholder i kommunen fra at gennemføre et lavbundsprojekt.

Miljøministeriets bemærkninger

Da udkastet til ændring af naturtypebekendtgørelsen ikke vedrører kvælstoffølsomme naturtyper efter bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrugs bilag finder Miljøministeriet ikke anledning til at kommentere på denne bemærkning, men Miljøministeriet noterer sig Vesthimmerlands Kommunes synspunkter.

Danmarks Naturfredningsforening anfører, at de vil have ændret naturtypebekendtgørelsens § 1, som undtager heder, strandenge, strandsumpe, ferske enge og overdrev, der den 1. juli 1992 var beliggende i byzone eller sommerhusområde fra den generelle beskyttelse og begrænser denne til kun at gælde tilstandsændringer til landbrugsformål. Danmarks Naturfredningsforening mener, at det er tid til at ophæve denne overgangsordning, da myndigheder og jordejere har haft over 30 år til at realisere lokalplaner fra før 1992, og naturen i disse planområder bør nu fuldt ud omfattes af § 3-beskyttelsen. De mener, at dette både vil være rimeligt, sikre vores beskyttede natur bedre og skabe mindre forvirring omkring reglerne.

Miljøministeriets bemærkninger

Naturtypebekendtgørelsens § 1 er udtryk for en overgangsordning. Efter denne ordning er sommerhusområder og byzoner, hvor der var visse typer af beskyttede naturtyper på tidspunktet, hvor naturbeskyttelsens § 3 trådte i kraft i 1992, ikke omfattet af forbuddet mod tilstandsændringer i naturbeskyttelseslovens § 3. Miljøministeriet vurderer, at bestemmelsen ikke bør ophæves, da den fortsat har betydning for sommerhusområder o. lign., der blev etableret før 1992. Hvis den fjernes, vil forbuddet mod tilstandsændringer dermed blive udvidet betragteligt og komme til at gælde for en række ældre sommerhusområder, der siden 1992 har været fritaget fra forbuddet.

Bemærkningen giver dermed ikke anledning til at revidere bekendtgørelsesudkastet, men Miljøministeriet noterer sig Danmarks Naturfredningsforenings synspunkter.